P r o g r a m s t u d i ó w

Część A) programu studiów*

E f e k t y u c z e n i a s i ę

Wydział prowadzący studia:	**Wydział Nauk o Zdrowiu**
Kierunek na którym są prowadzone studia:	**pielęgniarstwo**
Poziom studiów	**studia pierwszego stopnia**
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	**poziom 6**
Profil studiów:	**praktyczny**
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**licencjat pielęgniarstwa**
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	**Dyscyplina: nauki o zdrowiu (100%)** **Dyscyplina wiodąca: nauki o zdrowiu**

OGÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA	
Symbol	**Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:**
WIEDZA **w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
2	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
3	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
4	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
6	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;
7	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;
8	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.
UMIEJĘTNOŚCI **w zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
2	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
3	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
4	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
5	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
6	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
7	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich;
8	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji

	wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
9	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
10	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
11	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
12	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;
13	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
14	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
15	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
16	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;
17	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interprofesjonalnych;
18	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu
3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
WIEDZA	
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE ***W zakresie wiedzy student zna i rozumie:***	
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;
A.W3.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno- -stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego,

	układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;
A.W4.	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W5.	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;
A.W6.	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;
A.W7.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;
A.W9.	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;
A.W10.	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;
A.W11.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W12.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;
A.W13.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;
A.W14.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W15.	nowoczesne techniki badań genetycznych;
A.W16.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W17.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;
A.W18.	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W19.	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;
A.W20.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W21.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W22.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;
A.W23.	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W.24.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26.	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W28.	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;

A.W29.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE ***W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:***	
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W3.	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;
B.W4.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;
B.W5.	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;
B.W6.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;
B.W7.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;
B.W8.	Podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;
B.W9.	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;
B.W10.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;
B.W11.	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;
B.W12.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W13.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W14.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W15.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W16.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;
B.W17.	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki;
B.W18.	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;
B.W19.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;
B.W20.	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;
B.W21.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;
B.W22.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W23.	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W24.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki

	pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W25.	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;
B.W26.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;
B.W27.	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W28.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W29.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W30.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W31.	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych;
B.W32.	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;
B.W33.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;
B.W34.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarki;
B.W35.	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;
B.W36.	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;
B.W37.	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarskich zgodnych z etyką zawodową;
B.W38.	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W39.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
B.W40.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
B.W41.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
B.W42.	proces podejmowania decyzji w zespole;
B.W43.	metody samooceny pracy zespołu;
B.W44.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;
B.W45.	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;
B.W46.	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
B.W47.	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;
B.W48.	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;
B.W49.	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;
B.W50.	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ	

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarskiej;
C.W3.	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);
C.W4.	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej;
C.W5	klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;
C.W10.	C.W10. zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
C.W12.	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;
C.W13.	koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W14.	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W15.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W16.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
C.W17.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W18	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;
C.W19.	C.W19. zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej; C.W20. C.W21. C.W22. C.W23. C.W24. C.W25. klasyfikację i rodzaje diet;
C.W20.	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;
C.W21.	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania

	szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;
C.W22.	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;
C.W23.	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.W24.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;
C.W25.	klasyfikację i rodzaje diet;
C.W26.	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;
C.W27.	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;
C.W28.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W29.	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;
C.W30.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;
C.W31.	. podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;
C.W32.	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W33.	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W34.	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;
C.W35.	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;
C.W36.	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;
C.W37.	C.W37. system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/ilness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);
C.W38.	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);
C.W39.	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;
C.W40.	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;
C.W41.	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;
C.W42.	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);
C.W43.	C.W43. rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania; .
C.W44.	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
C.W45.	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez

	pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.W46.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;
C.W47.	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;
C.W48	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;
C.W49.	C.W49. zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W50.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarki;
C.W51.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W52.	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarskich;
C.W53.	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;
C.W54.	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.W55.	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ ***W zakresie wiedzy studenta zna i rozumie:***	
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;
D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W6.	D.W6. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);
D.W8.	. standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;

D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;
D.W13.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań
D.W14.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W15.	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
D.W16.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
D.W17.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;
D.W18.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;
D.W19.	D.W19. patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
D.W20.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;
D.W21.	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu;
D.W22.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
D.W23.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;
D.W24.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;
D.W25.	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;
D.W26.	D.W26. zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;
D.W27.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
D.W28.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;
D.W29.	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);
D.W30.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
D.W31.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady

	Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);
D.W32.	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;
D.W33.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W34.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;
D.W35.	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.W36.	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;
D.W37.	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;
D.W38.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
D.W39.	. patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
D.W40.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;
D.W41.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;
D.W42.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;
D.W43.	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;
D.W44.	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;
D.W45.	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;
D.W46.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;
D.W47.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
D.W48.	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu pielęgniarki;
D.W49.	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;
D.W50.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
D.W51.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;
D.W52.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki;
D.W.53.	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.
UMIEJĘTNOŚCI	
A. NAUKI PRZEDKLINICZNE ***W zakresie umiejętności absolwent potrafi:***	
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
A.U2.	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem

	neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U3.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;
A.U4.	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;
A.U5.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
A.U6.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób
A.U7.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U8.	współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;
A.U9.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;
A.U10.	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U11.	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;
A.U12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
A.U13.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;. stosować zasady ochrony radiologicznej.
A.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U15.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;
A.U16.	Stosować zasady ochrony radiologicznej
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIELĘGNIARSTWIE ***W zakresie umiejętności absolwent potrafi:***	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2.	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;
B.U3.	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;
B.U4.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;
B.U5.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interprofesjonalnego;
B.U6.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej;
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;
B.U8.	B.U8. stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;
B.U9.	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;

B.U10.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;
B.U11.	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;
B.U12.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;
B.U13.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarskich;
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;
B.U15.	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U16.	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;
B.U18.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;
B.U19.	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki;
B.U20.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
B.U21.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;
B.U22.	Bwskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;
B.U23.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego
B.U24.	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;
B.U25.	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej;
C.U3.	ustalać plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;
C.U5.	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarskich;
C.U6.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar

	cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;
C.U7.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;
C.U8.	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;
C.U9.	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U10.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;
C.U11.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;
C.U12.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
C.U13.	stosować zabiegi przeciwzapalne
C.U14	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;
C.U15.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;
C.U16.	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
C.U17.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;
C.U18.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;
C.U19.	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;
C.U20.	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;
C.U21.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;.
C.U22.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U23.	dobrać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);
C.U24.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;
C.U25.	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;
C.U26.	prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
C.U27.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w

	tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;
C.U28.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;
C.U29.	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U30	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;
C.U31.	. wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U32.	. pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;
C.U33.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;
C.U34.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);
C.U35.	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.U36.	dobrać rodzaj i technikę zakładania bandaży i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;
C.U37.	zakładać odzież operacyjną;
C.U38.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;
C.U39.	usunąć szwy z rany
C.U40.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;
C.U41.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;
C.U42.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;
C.U43.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
C.U44.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;
C.U45.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;
C.U46.	. ocenić sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;
C.U47.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
C.U48.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
C.U49.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
C.U50.	implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;
C.U51.	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;
C.U52.	. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
C.U53.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;
C.U54.	udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
C.U55.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;

C.U56.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;
C.U57.	stosować i zlecać diety terapeutyczne;
C.U58.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U59.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;
C.U60.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;
C.U61.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;
C.U62.	. nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;
C.U63.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;
C.U64.	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;
C.U65.	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;
C.U66.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;
C.U67.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U68	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverseeffects – działania niepożądane, Aberrantbehaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);
C.U69.	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.U70.	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;
C.U71.	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.U72.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;
C.U73.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;
C.U74.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;
C.U75.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie

	zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U76.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;
C.U77.	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;
C.U78.	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.U79.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;
C.U80.	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ ***W zakresie umiejętności absolwent potrafi:***	
D.U1.	. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
D.U2.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;
D.U3.	. dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;
D.U4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;
D.U5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;
D.U6.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;
D.U7.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
D.U8.	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;
D.U10.	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U11.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U12.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;
D.U13.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
D.U15.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U16.	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i

	podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.U17.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;
D.U18.	. organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;
D.U19.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;
D.U20.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;
D.U21.	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;
D.U22.	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;
D.U23.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
D.U24	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;
D.U25.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
D.U26.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;
D.U27.	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);
D.U28.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;
D.U29.	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;
D.U30.	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarskiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;
D.U31.	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;
D.U32.	prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;
D.U33	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.U34.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołężnych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarskie;
D.U35.	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;
D.U36.	stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
D.U37.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.U38.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;

D.U39.	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;
D.U40.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;
D.U41.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;
D.U42.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
D.U43.	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);
D.U44.	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarskiej długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;
D.U45.	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;
D.U46.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarki;
D.U47.	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.

Część B) programu studiów

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Wydział prowadzący studia:	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek na którym są prowadzone studia:	pielęgniarstwo
Poziom studiów:	studia pierwszego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 6
Profil studiów:	praktyczny
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: nauki o zdrowiu (100%) **Dyscyplina wiodąca:** nauki o zdrowiu
Forma studiów:	studia stacjonarne
Liczba semestrów:	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	180
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	4792
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	licencjat pielęgniarstwa
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	Zapewnienie najwyższego poziomu kształcenia, badań naukowych i praktyki klinicznej. Przekazywanie najnowszej wiedzy i rozwijanie osobowości, kreatywności i wrażliwości społecznej zgodnie z uniwersalnymi zasadami etycznymi.

Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efektami uczenia się

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
A. Nauki przedkliniczne	Anatomia	**A.W1** **A.U1** **K.5-7**	wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych ćwiczenia prosektoryjne z wykorzystaniem zwłok ludzkich, izolowanych modeli anatomicznych oraz filmów preparacyjnych	kolokwium pisemne, kolokwium ustne, esej, testy: wielokrotnego wyboru (MCQ Multiple Choice Questions), wielokrotnej

				odpowiedzi (MRQ Multiple Response Questions), wyboru Tak/ Nie lub dopasowania odpowiedzi, przedłużona obserwacja, egzamin pisemny
	Fizjologia	**A.W2, A.W3, A.W4, A.W5, A.W6 A.U2, A.U3, K.5-7**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi, ćwiczenia praktyczne, dyskusja dydaktyczna, metoda okrągłego stołu	zaliczenie pisemne, przedłużona obserwacja,
	Patologia: patofizjologia i patomorfologia	**A.W7,A.W8, A.W9, A.W10, A.U3, A.U4, K.5-7**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi, dyskusja, dyskusja, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie pisemne, przedłużona obserwacja przygotowanie autorskiej prezentacji na podany temat z zakresu patomorfologii ogólnej i szczegółowej. obowiązkowy udział w wykładach.
	Genetyka	**A.W11, A.W12, A.W13, A.W14, A.W15** **A.U5, A.U6** **K.5-7**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnym, wykład interaktywny, metody podające, prezentacja multimedialna, praca z książką -	zaliczenie pisemne samokształcenie: przygotowanie prezentacji PowerPoint/ Open Office na wybrany z listy temat.

			dyskusja	
	Biochemia i biofizyka: **biochemia**	**A.W16, A.W18, A.U7-A.U9 K.5-7**	wykład informacyjny, wykład problemowy, ćwiczenia laboratoryjne, pomiary i analiza wyników	zaliczenie pisemne, przedłużona obserwacja
	Biochemia i biofizyka: **biofizyka**	**A.W17, A.W19 A.U7-A.U9 K.5-7**	wykład informacyjny, wykład problemowy, ćwiczenia laboratoryjne, pomiary i analiza wyników	zaliczenie pisemne, przedłużona obserwacja
	Mikrobiologia i parazytologia: mikrobiologia	**A.W20,A.W21 A.U10, A.U11, A.U12, K.5-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacje multimedialne	zaliczenie pisemne wykłady: obowiązkowy udział w wykładach. zaliczenie ćwiczeń na podstawie bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętności z wykorzystaniem check-list. samokształcenie: przygotowanie prezentacji PowerPoint/ Open Office na wybrany z listy temat.
	Mikrobiologia i parazytologia: parazytologia	**A.W20,A.W21 A.U10, A.U11, A.U12, K.5-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacje multimedialne	zaliczenie pisemne wykłady: obowiązkowy udział w wykładach. zaliczenie ćwiczeń

				na podstawie bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętności z wykorzystaniem check-list. samokształcenie: przygotowanie prezentacji PowerPoint/ Open Office na wybrany z listy temat.
	Farmakologia	**A.W22, A.W23,A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28 A.U13, A.U14, A.U15. K.5-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne wykłady: obowiązkowy udział w wykładach. samokształcenie: przygotowanie prezentacji na wybrany z listy temat
	Radiologia	**A.W29 A.U16 K.5-7**	wykłady, ćwiczenia wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna,	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	Psychologia	**B.W1, B.W2, B.W4, B.W5, B.W7, B.W8, B.W9, B.W10, B.W11, B.W12, B.W48, B.W49, B.W50 B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B.U5, B.U6, B.U7, B.U8, B.U9, K.1-7**	wykłady, ćwiczenia wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, metody eksponujące: film, pokaz, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków,	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja
	Socjologia	**B.W12, B.W13, B.W14, B.W15, B.W16, B.W17, B.W18 B.U10, B.U11. K.1-7**	wykłady, ćwiczenia wykład informacyjny, dyskusja, analiza przypadków	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja

	Pedagogika	**B.W19-B.W21, B.U12, B.U13, K.1-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie wykład konwersatoryjny, pokaz, prezentacja multimedialna, film, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, praca z książką	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja samokształcenie: przygotowanie prezentacji na wybrany z listy temat
	Prawo medyczne	**B.W22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26, B.U14, K.1-7**	wykłady wykład informacyjny, wykład problemowy, pogadanka, dyskusja,	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne,
	Zdrowie publiczne	**B.W27, B.W28, B.W29, B.W30, B.W31, B.W32, B.W33, B.W48 B.U 11, B.U15, B.U16, B.U17, K.1-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja samokształcenie: przygotowanie prezentacji na wybrany z listy temat
	Etyka zawodu pielęgniarki	**B.W34, B.W35, B.W36, B.W37, B.W38, B.U18, B.U19, K.1-7**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne
	Współpraca i komunikacja w zespole interpersonalnym	**B.W6, B.W39, B.W40, B.W41, B.W42, B.W43, B.W44, B.W45, B.W46, B.W47, B.W48, B.W49, B.W50 B.U20, B.U21, B.U22, B.U23, K.1-7**		
	Język angielski	**B.U24, B.U25**	ćwiczenia	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, przedłużona obserwacja
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	Podstawy pielęgniarstwa	**C.W1, C.W2, C.W3,C.W4, C.W5, C.W6, C.W7, C.W8, C.W9,**	wykład informacyjny, dyskusja, inscenizacja, metody symulacyjne,	Zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne metodą

		C.W10, **C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5, C.U6, C.U7, C.8, C.U9, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, C.U14, C.U15, C.U16, C.U17, C.U18, CX.U19, C.U20, C.U21, C.U22, C.U23, C.U24, C.U25, C.U26, C.U27, C.U28, C.U29, C.U30, C.U31,C.U32, C.U33, C.U34, C.U35, C.U36, C.U37, C.U38, C.U39, C.U40, C.U41, C.U42, C.U43, C.U52, K.1-7**	metody przypadków, pokaz z instruktażem, wykład tradycyjny, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	OSCE, przedłużona obserwacja, egzamin pisemny, egzamin praktyczny
	Promocja zdrowia	**C.W8,C.W10, C.W11, C.W.13, C.W.14, C.W.15,** **C.U2, C.U44, C.U47, C.U48, C.U51, C.U53** **K.1-7**	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, ćwiczenia, analiza przypadków, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, tworzenie projektów, zajęcia praktyczne, studium przypadku, samokształcenie	egzamin pisemny, portfolio z ćwiczeń i zajęć praktycznych, ocena 360 stopni
	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	**C.W16, C.W17, C.W18, C.W19, C.W20, C.W.21, C.W.22, C.U18, C.U19, C.U44, C.U45, C.U46, C.U50, C.U53, C.U54, C.U55** **K.1-7**	zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, praktyki zawodowe, wykład i wykład konwersatoryjny, metody aktywizujące: ćwiczenia, pogadanka, konwersatorium, metoda problemowa, praca w grupach, burza mózgów, przygotowanie projektu), samokształcenie	egzamin pisemny, esej, raport, przedłużona obserwacja zaliczenie praktyczne

	Dietetyka	**C.W23, C.W24, C.W25, C.W26, C.W27, C.W28** **C.U56, C.U57, C.U58, K.1-7**	wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład konwersatoryjny, pogadanka stosowane metody dydaktyczne poszukujące: studium przypadków, ćwiczeniowa, giełda pomysłów, referat stosowane metody eksponujące – pokaz, film	zaliczenie pisemne
	Organizacja pracy pielęgniarki	**C.W29, C.W30, C.W31, C.W32, C.W33, C.W34, C.W35, C.U59, C.U60, C.U61, C.U62, C.U63, C.U76, K.1-7**	wykład, wykład informacyjny, dyskusja, metody przypadków, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne, esej, raport
	Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	**C.W36, C.W37, C.W38, C,W39, C.W40, C.W41, C.W42, C.W43, C.W44, C.W45** **C.U64, C.U65, C.U66, C.U67, C.U68, C.U69, C.U70, C.U71, K.1-7**	wykłady, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne, egzamin OSCE
	Zakażenia szpitalne	**C.W46, C.W47, C.W48,** **C.U49, C.U72, C.U73, C.U74, K.1-7**	wykład, wykład informacyjny, dyskusja, metody przypadków, ćwiczenia, samokształcenie	zaliczenie pisemne, przedłużona obserwacja
	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	**C.W49, C.W50,** **C.U40, C.U75** **K.1-7**		
	Zajęcia fakultatywne do wyboru: **język migowy**	**C.W51,** **C.U77** **K.5-7**	wykład, ćwiczenia, samokształcenie, dyskusja dydaktyczna, uczenie się przez działanie, metody symulacyjne, uczenie wspomagane komputerem, metody eksponujące: film, pokaz, prezentacja multimedialna	zaliczenie pisemne, esej, raport

	Zajęcia fakultatywne do wyboru: **telemedycyna i e-zdrowie**	**C.W52, C.W53, C.W54, C.W55,** **C.U75, C.U78, C.U79, C.U80, K.1-7**		
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	**D.W1- D.W10,** **D.U1- D.U10, D.U11,** **D.U15-D.U17, D.U18, D.U20,** **D.U21, D.U23** **K.1-7**	wykład, wykład informacyjny, wykład problemowy, zajęcia praktyczne, seminarium, pogadanka, opis i wyjaśnianie, pokaz, instruktaż, opis i analiza przypadku, ćwiczenia praktyczne, studiowanie literatury metoda projektów	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	**D.W1- D.W10, D.W11, D.W12,** **D.W13, D.W14, D.W15, D.W16,** **D.W17,** **D.U1- D.U10, D.U11 D.U12** **D.U14, D.U15-D.U17 D.U22** **D.U23 D.U24 D.U2-5 D.U26** **D.U27, K.1-7**	wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	
	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	**D.W1- D.W10, D.W18, D.W19,** **D.U1- D.U10, D.U11, D.U12,** **D.U15-D.U17, K.1-7**	wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	kolokwium pisemne i ustne, egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne, przedłużona obserwacja
	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	**D.W1- D.W10, D.W20, D.W21,** **D.W22,** **D.U1- D.U10, D.U11, D.U12,** **D.U13, D.U14, D.U15-D.U17,** **D.U28, K.1-7**	wykłady, wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny samokształcenie: esej, studium przypadku, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe	zaliczenie testowe, zaliczenie praktyczne
	Geriatria pielęgniarstwo geriatryczne	**D.W1-D.W10, D.W23, D.W24,** **D.W25, D.W26, D.W27, B.W28,** **B.W29** **D.U1- D.U10, D.U11, D.U12,**	wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie, pokaz, symulacja wysokiej wierności, praca z	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne

		D.U14, D.U13, D.U15-D.U17, D.U29, D.U30, K.1-7	pacjentem pod kontrolą nauczyciela; metody dydaktyczne podające: wykład informacyjny, wykład problemowy; metody dydaktyczne poszukujące: metoda problemowa, obserwacji, projektu, studium przypadku, sytuacyjna, praca w grupach, samodzielne studiowanie literatury	
	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	**D.W1- D.W10, D.W27 D.U1- D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14, D.U15-D.U17, K.1-7**	wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	**D.W1-D.W10, D.W28, D.W29, D.W30, D.U1- D.U10, D.U11 D.U12, D.U13, D.U15-D.U17, K.1-7**	wykład, zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie, inscenizacja, pokaz, symulacja wysokiej wierności, metody dydaktyczne podające: opis, opowiadanie,	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	**D.W1-D.W10, D.W31, D.W32, D.W33, D.W34, D.W35, D.W36, D.W37 D.U1- D.U10, D.U15-D.U17, D.U19, D.U20, D.U22, D.U23, D.U27, D.U31, D.U32, D.U33, D.U34, D.U35, D.U36, D.U37, K.1-7**	wykład, ćwiczenia, burza mózgów, analiza przypadków, samokształcenie	zaliczenie pisemne
	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	**D.W1-D.W10, D.W38, D.W39, D.W40, D.W41, D.U1- D.U10, D.U11, D.U15-D.U17, D.U27, D.U38, D.U39, D.U40, D.U41, D.U42 K.1-7**	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, samokształcenie	zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Opieka paliatywna	**D.W1-D.W10, D.W42 D.U1- D.U10, D.U15-D.U17, D.U12, D.U14, D.U41, D.U42, K.1-7**	wykład, wykład informacyjny, wykład problemowy, zajęcia praktyczne, pokaz, metoda studium przypadku, gry dydaktyczne,	zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne

			praktyki zawodowe, samokształcenie	
	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	**D.W1- D.W10, D.W43, D.W44, D.W45, D.U1- D.U10, D.U11, D.U12, D.U14, D.U15-D.U17, D.U43, D.U44, D.U45, K.1-7**	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie wykład problemowy, informacyjny, konwersatoryjny, seminarium, pogadanka, analiza przypadków, metody eksponujące: pokaz, instruktaż, metody symulacyjne	zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Podstawy rehabilitacji	**D.W1-D.W10, D.W46, D.W47 D.U1- D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14, D.U15-D.U17, K.1-7**	wykład, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa, samokształcenie, wykład problemowy, informacyjny, konwersatoryjny, seminarium, pogadanka, analiza przypadków, metody eksponujące: pokaz, instruktaż, metody symulacyjne	egzamin pisemny, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne
	Badania naukowe w pielęgniarstwie	**D.W48, D.W49, D.W50, D.W51, D.W52, D.W53, D.U46, D.U47, K.1-7**	wykład informacyjny i problemowy z prezentacją multimedialną, ćwiczenia	zaliczenie pisemne
Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do zawodu pielęgniarki z 10.10.2024 są zajęciami obowiązkowymi na studiach stacjonarnych, prowadzonymi w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.			
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego				
Praktyki*				
Wymiar praktyk	**1200/46 ECTS**			
Forma odbywania praktyk	**Praktyki wakacyjne i praktyki śródroczne**			
Zasady odbywania praktyk	Uczelnia realizuje praktyki według wytycznych „Modelu współpracy pomiędzy uczelnią kształcącą na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo a podmiotami leczniczymi z 2018 roku". Proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się. Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w oddziałach szpitalnych, gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej i opiece długoterminowej oraz paliatywnej. Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.			

	Praktyka zawodowa odbywa się pod nadzorem mentorów (opiekunów praktyk w danej placówce). Praktyka śródroczna dla studentów studiów stacjonarnych I stopnia odbywa się w placówkach uczelnianych. Uczelnia umożliwia studentom odbycie praktyki wakacyjnej w placówkach uczelnianych. Warunkiem odbycia praktyki wakacyjnej w wybranej przez studenta placówce jest uzyskanie pozytywnych ocen placówki oraz mentora praktyk zawodowych, zgodnie z kryteriami zawartymi w Arkuszu wyboru i oceny placówki dla potrzeb kształcenia praktycznego studentów WNoZ oraz Kryteriach doboru mentora praktyk zawodowych. Decyzję o możliwości odbycia w niej praktyki podejmuje Kierownik jednostki/ Opiekun praktyk zawodowych wskazany przez Kierownika jednostki, w przedmiocie której praktyka ma być realizowana. Dostarczane przez studenta arkusze ocen placówki i mentora powinny być czytelnie wypełnione, podpisane i opatrzone stosownymi pieczęciami. Do dokumentacji należy dołączyć wstępną zgodę przedstawiciela placówki na odbywanie w niej praktyki przez studenta. W podaniu o zgodę na indywidualną organizację praktyki student powinien wyraźnie zaznaczyć, jakiego zakresu (przedmiotu) dotyczy praktyka, w jakiej placówce, na jakim oddziale, pod czyją opieką, w jakim terminie student będzie ją realizował. Po otrzymaniu decyzji opiekuna praktyki/Kierownika Zakładu student składa pismo do Dziekana o zgodę na zawarcie porozumienia, przekazując całość dokumentacji do dziekanatu WNoZ. Działania te są niezbędne dla dopełnienia formalności związanych z zawarciem porozumień między uczelnią i placówką.

Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS

Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się:

	Dyscyplina naukowa lub artystyczna	**Punkty ECTS**	
		Liczba	**%**
1.	**Nauki o zdrowiu**	**180**	**100**

Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczna punktów ECTS	Liczba ECTS w dyscyplinie nauki o zdrowiu (100%)	Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując: zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów****/ zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne *****
A. Nauki przedkliniczne	Anatomia	4	4		3,0	1,75
	Fizjologia	4	4		3,0	1,75
	Patologia	3	3		2,0	1,60
	Genetyka	1	1		0,7	0,3
	Biochemia i biofizyka	2	2		1,8	0,5
	Mikrobiologia i parazytologia	2	2		1,8	0,5
	Farmakologia	3	3		2,0	1,6
	Radiologia	1	1		0,8	0,2
B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	Psychologia	1,5	1,5		1,3	0,5
	Socjologia	1	1		0,8	0,1
	Pedagogika	1	1		0,8	0,5
	Prawo Medyczne	1,5	1,5		1,5	0
	Zdrowie Publiczne	1,5	1,5		1,5	0,7
	Etyka zawodu pielęgniarki	2	2		1,3	0,8
	Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym	1,5	1,5		1,5	1,2
	Język angielski	5	5		4,8	5
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	Podstawy pielęgniarstwa	10	10		10	10
	Promocja zdrowia	2	2		2	2
	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	3,5	3,5		3,5	3,5

	Dietetyka	1	1		0,8	0,8
	Badania fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	3	3		3	3
	Organizacja pracy pielęgniarki	1	1		0,8	0,8
	Zakażenia szpitalne	1	1		0,6	0,2
	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	1	1		1	0
	Fakultatywny/ do wyboru Język migowy lub Telemedycyna i e-zdrowie	1,5	1,5	1,5	1,5	0,5
D. **Nauki w zakresie opieki specjalistycznej**	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	3,5	3,5		3,5	3,5
	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	3,5	3,5		3,5	3,5
	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	3,5	3,5		3,5	3,5
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3	3		3	3
	Anestezjologia i pielęgniarstwo i intensywnej opiece	2,5	2,5		2,5	2,5
	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	1,5	1,5		1,5	1,5
	Podstawy rehabilitacji	1	1		1	0
	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3	3		3	3
	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	2,5	2,5		2,5	2,5
	Położnictwo i ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	1	1		1	1
	Opieka paliatywna	1	1		1	1
	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	2	2		2	2
	Badania naukowe w pielęgniarstwie	1	1		1	1
	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5	5		5	5

Wychowanie fizyczne	Wychowanie fizyczne - zajęcia obowiązkowe bez punktów ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 60 h	-	-		-	-
E. Zajęcia praktyczne	Podstawy pielęgniarstwa	4	4		4	4
	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	3	3		3	3
	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	2	2		2	2
	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	5	5		5	5
	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	4	4		4	4
	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (w tym blok operacyjny)	4	4		4	4
	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	2	2		2	2
	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	3	3		3	3
	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3	3		3	3
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3	3		3	3
	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	3	3		3	3
	Opieka paliatywna	2	2		2	2
	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	2	2		2	2
	Promocja zdrowia	1	1		1	1
F. Praktyki zawodowe	Podstawy pielęgniarstwa	4	4		4	4
	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	4	4		4	4
	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	2	2		2	2

	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	5	5		2	5
	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	4	4		4	4
	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (w tym blok operacyjny)	6	6		6	6
	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	2	2		2	2
	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	3	3		3	3
	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3	3		3	3
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3	3		3	3
	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	3	3		3	3
	Opieka paliatywna	2	2		2	2
	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	2	2		2	2
	Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta	3	3		3	3
Egzamin dyplomowy (zawodowy) – część praktyczna	W grupie D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	-	-	-	-	-
Egzamin dyplomowy (zawodowy) – część teoretyczna	W grupie D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej					
	RAZEM:	**180** **100%**	**180** **100%**	**1,5** **0,83%**	**169,8** **94,33%**	**157,8** **87,67%**

Grupy przedmiotów	**Przedmiot**	**Treści programowe**
(A) Nauki przedkliniczne	Anatomia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z topografią narządów i układów organizmu ludzkiego oraz nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy anatomicznej w praktyce zawodowej.
	Biochemia i biofizyka	Zadaniem biochemii jest wyjaśnianie mechanizmów prawidłowego funkcjonowania organizmu na

		poziomie molekularnym, jak i przyczyn zmian patologicznych leżących u podłoża chorób człowieka. Biochemia powiązana jest ściśle z innymi naukami biomedycznymi Celem kształcenia w zakresie biofizyki jest przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wiedzy z zakresu właściwości biofizycznych organizmu oraz zasad działania aparatury medycznej do celów diagnostycznych i leczniczych w ochronie zdrowia.
	Farmakologia	Przedmiot „Farmakologia" zajmuje się działaniem terapeutycznym leków, wskazaniem do jego zastosowania, możliwych działań niepożądanych oraz przeciwwskazań do zastosowania poszczególnych grup leków. Podczas zajęć omawiane są poszczególne grupy leków z uwzględnieniem ww aspektów.
	Fizjologia	Celem przedmiotu jest poznanie mechanizmów umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka, wytworzenie umiejętności kojarzenia procesów oraz myślenia o poszczególnych narządach i układach jako elementach całego organizmu, a także poznanie mechanizmów umożliwiających integrację czynności poszczególnych narządów. Nauczanie fizjologii ma również na celu poznanie możliwości adaptacyjnych organizmu człowieka zdrowego i chorego do naturalnych obciążeń życia codziennego oraz do warunków ekstremalnych.
	Genetyka	Przekazanie wiedzy dotyczącej podstaw genetyki – (podstawowe pojęcia genetyczne, mechanizmy dziedziczenia). Zdobycie wiedzy o molekularnych aspektach dziedziczenia cech i chorób. Nabycie umiejętności określenia wybranych aberracji chromosomowych i chorób genetycznych oraz wyjaśnienia podłoża molekularnego ich powstawania.
	Mikrobiologia	Zasadniczym celem nauczania przedmiotu Mikrobiologia jest przygotowanie studentów do nauki przedmiotów w obszarze nauk medycznych. Wiedza na temat drobnoustrojów stanowiących mikrobiotę fizjologiczną człowieka i drobnoustrojów potencjalnie chorobotwórczych pozwala przewidywać drogi i skutki szerzenia się zakażeń. Student posiada podstawową wiedzę na temat drobnoustrojów, prewencji zakażeń, pobierania i zabezpieczenia materiału do badań mikrobiologicznych.
	Parazytologia	Przedmiot „Parazytologia" ma celu zapoznanie studenta kierunku pielęgniarstwo z biologią, występowaniem, cyklem rozwojowym, drogami inwazji najczęściej występujących pasożytów człowieka, którymi może zakazić się w kraju, jak i poza jego granicami. Przedstawione zostaną stany kliniczne, w których należy podejrzewać zakażenie pasożytami, objawy wywoływane przez poszczególne ich rodzaje, postępowanie diagnostyczne i zasady leczenia. Szczególnie podkreślane będą zagadnienia związane z pracą pielegniarki, a więc metodami bezpiecznego pobrania materiału, jego transportu, zasady doboru testów i materiału diagnostycznego.
	Patologia	Celem przedmiotu jest nauka studentów wyjaśnienia mechanizmów zaburzeń czynności organizmu w różnych stanach patologicznych, czyli patofizjologia szczegółowa komórek, układów i narządów, zaburzenia funkcji adaptacyjnych organizmu, zaburzenia regulacji organizmu, zaburzenia przemiany materii i patofizjologia chorób nowotworowych. Przedmiotem patomorfologii są zmiany chorobowe komórek, tkanek i narządów.
	Radiologia	Głównym celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi oraz

		praktycznymi stosowania badań obrazowych.
(B) Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie	Język angielski/j.obcy	Język obcy specjalistyczny (angielski) jest nastawiony na nauczenie studentów specjalistycznego języka angielskiego z zakresu pielegniarstwa. Przedmiot ma na celu nauczenie słuchaczy operowania leksyką i frazeologią języka angielskiego dla pielegniarstwa w kontakcie z pacjentami, lekarzami jak i ze studentami w kraju i za granicą. Przedmiot kładzie nacisk na umiejętność posługiwania się specjalistycznym językiem angielskim dla pielęgniarstwa w mowie i piśmie na poziomie B2
	Pedagogika	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do pracy edukacyjnej z pacjentem i jego rodziną.
	Prawo medyczne	Omówienie podstaw praw i uwarunkowań prawnych wykonywania zawodu pielegniarki (prawa, obowiązki, zasady odpowiedzialności zawodowej).
	Psychologia	Przedstawienie podstawowych pojęć i teorii z zakresu psychologii; omówienie mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw zachowania
	Socjologia	W ramach przedmiotu omawiane są podstawowe pojęcia, teorie i podejścia socjologiczne. Przedstawione zostają mechanizmy i procesy grupowe, a także aspekty percepcji społecznej. Analizowane są liczne czynniki biorące udział w kształtowaniu postaw, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które są podstawą dyskryminacji. Prezentowane jest znaczenie umiejętności komunikacyjnych dla realizowania potrzeb psychicznych i społecznych kobiet oraz sposoby redukcji napięcia i lęku.
	Zdrowie publiczne	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami i zasadami profilaktycznej działalności służby zdrowia. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania stanu zagrożenia zdrowotnego, umiejętności interpretacji wyników badań czynników środowiskowych
	Etyka zawodu pielęgniarki	Celem przedmiotu jest ukazanie współczesnych problemów i dylematów etycznych związanych z pielęgniarstwem, rozwojem technik medycznych i przemianami kulturowymi w XXI wieku oraz kształtowanie wrażliwości moralnej dla rozstrzygania trudnych dylematów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.
	Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym	Nowy przedmiot -Celem przedmiotu jest nauka współpracy oraz zasad prawidłowej komunikacji w zespole terapeutycznym.
(C) Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej	Badania fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	Przedmiot dotyczy umiejętności dokonywania oceny stanu zdrowia pacjenta poprzez wykorzystanie technik badania przedmiotowego i podmiotowego.
	Dietetyka	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami związanymi z żywieniem człowieka zdrowego i chorego. W trakcie realizacji przedmiotu zostaną omówione podstawowe składniki odżywcze oraz ich metabolizm w organizmie ludzkim. Studenci zostaną zapoznani z dietami leczniczymi stosowanymi w wybranych jednostkach chorobowych. Studenci poznają narzędzia umożliwiające ocenę stanu odżywienia człowieka oraz metody postępowania w przeciwdziałaniu niedożywieniu i otyłości.
	Zakażenia szpitalne	Zajęcia mają na celu zdefiniowanie i umiejscowienie współczesnej wiedzy dotyczącej zakażeń szpitalnych w służbie zdrowia, poprzez zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami profilaktyki zakażeń

		szpitalnych. Omówiony zostanie również proces monitorowania zakażeń szpitalnych na podstawie obowiązujących aktów prawnych i wytycznych ośrodków akredytacyjnych.
	Podstawy pielęgniarstwa	Zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa i pielęgnowania. Przedstawienie zakresu i charakteru opieki/pomocy pielęgniarskiej w odniesieniu do wybranych stanów zdrowia pacjenta. Zapoznanie z zasadami wykonywania zawodowych czynności pielęgniarskich. Kształtowanie wybranych umiejętności wykonywania zabiegów opiekuńczych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających.
	Przedmiot do wyboru: język migowy lub telemedycyna i e-zdrowie	Przedmiot język migowy ma na celu naukę języka migowego w zakresie umożliwiającym porozumienie się z pacjentem niesłyszącym. Przedmiot telemedycyna i e-zdrowie ma na celu zapoznanie studenta z technikami na odległość/ systemami informatycznymi używanymi w pracy pielęgniarki .
	Promocja zdrowia	Przedmiot dostarcza wiedzę z zakresu szeroko rozumianej promocji zdrowia, uwzględnia działania z obszaru profilaktyki i edukacji zdrowotnej. Uwzględnia zadania współczesnego pielęgniarstwa w kształtowaniu zdrowego stylu życia zarówno jednostek jak i grup społecznych.
	Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi oraz aspektami praktycznymi systemu informacji w ochronie zdrowia
	Organizacja pracy pielęgniarski	Celem kształcenia jest zapoznanie ze specyfiką pielęgniarskiego stanowiska pracy, zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności z uwzględnieniem zasad ergonomii. Przygotowanie studenta do organizacji własnego stanowiska pracy oraz przekazanie studentom wiedzy i umiejętności koncepcyjnych, technicznych i psychospołecznych przydatnych w pracy pielęgniarki jako członka i kierownika zespołu
	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	Treści realizowane w ramach przedmiotu pozwolą na przygotowanie studenta do realizowania procesu pielęgnowania w różnych środowiskach, diagnozowania i rozwiązywania problemów zdrowotnych w środowisku rodzinnym, pracy i lokalnym, realizowania programów promocji zdrowia i profilaktyki dla wybranych grup oraz prowadzenia doradztwa w zakresie zdrowia i problemów wynikających z różnych sytuacji związanych z chorobą i niepełnosprawnością.
(D) Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	Zajęcia z pielęgniarstwa internistycznego mają na celu teoretyczne oraz praktyczne przygotowanie przyszłych pielęgniarek do sprawowania opieki wobec pacjentów z powszechnie występującymi schorzeniami internistycznymi.
	Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	Realizacja przedmiotu ma na celu przygotowanie studenta do świadczenia opieki pielęgniarskiej chorym leczonym w oddziałach chirurgicznych (zabiegowych) oraz procedur pielęgniarskich w strukturach bloku operacyjnego
	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	Przedmiot pielęgniarstwo pediatryczne ma na celu zapoznanie i przygotowanie studentów do opanowania wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu specyfiki opieki pediatrycznej nad dzieckiem w wybranych stanach patologicznych. Dostarczenie studentom wiedzy na temat celów i zasad postępowania w specjalistycznej opiece pediatrycznej opartej na obowiązujących rekomendacjach, standardach i procedurach. Zdobycie umiejętności w zakresie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych,

		rehabilitacyjnych i profilaktycznych w opiece pediatrycznej. Umiejętne komunikowanie się z dzieckiem i jego rodzicami w celu zgromadzenia informacji pozwalających na rozpoznanie problemów zdrowotnych w stopniu umożliwiającym racjonalne planowanie i realizację procesu pielęgnowania dziecka, z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej.
	Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	Celem przedmiotu medycyna ratunkowa jest nauczanie przyszłych pielęgniarek wykonywania samodzielnego zawodu, rozpoznawania stanów zagrożenia życia i wdrażania postępowania ratunkowego adekwatnego do stanu pacjenta.
	Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	Zapoznanie studenta z problemami opieki i przygotowanie do samodzielnego pielęgnowania osób z chorobami przewlekłymi, niepełnosprawnych w różnym wieku zgodnie z obowiązującymi standardami w systemie opieki długoterminowej.
	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów ze standardami postępowania położniczego zgodnie z przepisami prawa w opiece nad kobietą w okresie okołoporodowym z chorobami położniczymi i nie położniczymi oraz zasadami zastosowania czynności profilaktycznych, diagnostycznych, pielęgnacyjno-leczniczych i rehabilitacyjnych wykonywanych przez położną w różnych sytuacjach położniczych, w tym w stanach zagrożenia życia. Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z aktualną wiedzą dotyczącą zdrowia ginekologicznego kobiety na wszystkich etapach jej życia, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki/położnej w profilaktyce, diagnostyce i leczeniu schorzeń w obrębie narządów płciowych i piersi
	Podstawy rehabilitacji	Celem zajęć z przedmiotu Podstawy rehabilitacji jest teoretyczne przygotowanie studentów do sprawowania właściwej opieki, usprawniania i aktywizacji wobec pacjentów z niepełnosprawnością.
	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	Celem zajęć jest poznanie fizjologicznych i patologicznych aspektów starzenia się człowieka oraz problemów klinicznych starszego wieku. Wraz z rozwojem geriatrii zostało wyodrębnione pielęgniarstwo geriatryczne, które zajmuje się specjalistyczną opieką pielęgniarską nad pacjentem w okresie starości.
	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	Przedmiot umożliwia zdobycie wiedzy, umiejętności koniecznych do sprawowania opieki nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. W procesie uczenia się przedmiotu student nabywa lub utwierdza kompetencje społeczne i postawy wobec osoby z problemami psychicznymi.
	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne jest przedmiotem koncentrującym się na zagadnieniach klinicznych pacjentów ze schorzeniami układu nerwowego leczonymi zachowawczo i operacyjnie (zabiegi neurochirurgiczne). i zagadnieniach dotyczących problemów bio-psycho-społecznych pacjentów ze schorzeniami układu nerwowego leczonymi zachowawczo i operacyjnie (zabiegi neurochirurgiczne). Warunkiem rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów neurologicznych (stawiania prawidłowej diagnozy pielęgniarskiej) jest wiedza pielęgniarek z zakresu teorii pielęgniarstwa, procesu pielęgnowania, podstaw neuroanatomii i neurofizjologii, patomechanizmu i symptomatologii chorób układu nerwowego oraz metod leczenia klinicznego tych chorób. Pielęgniarstwo neurologiczne jest przedmiotem koncentrującym się na zagadnieniach dotyczących problemów biopsychospołecznych pacjentów ze schorzeniami układu nerwowego leczonymi zachowawczo i operacyjnie (zabiegi neurochirurgiczne).

	Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	Przygotowanie studenta do opieki nad chorym znieczulanym i w stanie zagrożenia życia w oddziale intensywnej terapii, przygotowanie studenta do wykonania podstawowych zabiegów ratunkowych
	Badania naukowe w pielęgniarstwie	Student: pozna podstawowe badania naukowe w pielęgniarstwie i dziedzinach pokrewnych, będzie się posługiwał samodzielnie i krytycznie piśmiennictwem specjalistycznym, opracowaniami naukowymi oraz będzie przygotowany do wykonania projektu badawczego zgodnie z procedurą badawczą.
	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	Przedmiot ma na celu uporządkowanie, przypomnienie podsumowanie dotychczas zdobytej wiedzy, głównie w oparciu o samokształcenie i zajęcia w CSM
	Opieka paliatywna	Opieka paliatywna to aktywna wszechstronna, całościowa opieka nad pacjentami z zaawansowaną, nieuleczalną, postępującą chorobą. Istotą opieki paliatywnej jest postępowanie objawowe. Najczęściej występującymi objawami są: ból, duszność, zaparcia, krwawienie, zmiany skórne, schorzenia jamy ustnej. Istotne znaczenie dla całościowej opieki ma także zapewnienie wsparcia psychologicznego, społecznego i duchowego (wielospecjalistyczna pomoc). Głównym celem opieki jest uzyskanie jak najlepszej jakości życia pacjentów a także rodzin, opiekunów. W trakcie realizacji przedmiotu studenci wykorzystują wiedzę zdobytą z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, dotychczas zrealizowanych przedmiotów klinicznych oraz pielęgniarstw. Zdobyta uprzednio wiedza jest pogłębiana oraz rozszerzana o postępowanie objawowe
Dodatkowo	Szkolenie biblioteczne	
	Szkolenie ogólne w zakresie bhp	
	Wychowanie fizyczne	

Studenci rozliczni są w systemie semestralnym (I rok studiów) oraz rocznym (kolejne lata studiów).
Program studiów – części A) i B) obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2026/2027.
Projekt programu studiów został pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu Rady Dziekańskiej Wydziału Nauk o Zdrowiu w dniu 19. 03. 2026 r. oraz Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu w dniu 19. 03. 2026 r.

…….
(podpis Dziekana)